

www.jollibread.com

Títol original: *Frankenstein; or The Modern Prometheus*, Mary Shelley

© De l'adaptació del text: 2022, Ana Alonso

© De les il·lustracions: 2022, Juan Berrio

De la traducció: Maria Llopis

© D'aquesta edició:

2023, Sanoma Infantil y Juvenil, SL i Grup Promotor, SL.

Jolibre és una marca registrada directament o indirectament per Grupo Santillana

Educación Global, SLU, llicenciada a Sanoma Infantil y Juvenil, SL.

Carrer de les Ciències, 73 (Districte econòmic Plaça d'Europa)

08908 L'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 93 230 36 00

ISBN: 978-84-1152-004-1

Dipòsit legal: M-7507-2023

Printed in Spain – Impres a Espanya

Primera edició: maig de 2023

Directora de la col·lecció:

Maite Malagón

Editora executiva:

Yolanda Caja

Coordinació editorial:

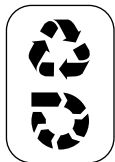
Marta Olivares

Direcció d'art:

José Crespo i Rosa Marín

Projecte gràfic:

Marisol del Burgo, Julia Ortega i Laura Ruiz

Les matèries primeres utilitzades en la fabricació d'aquest llibre són reciclables i compleixen àmpliament la normativa europea de sostenibilitat, economia circular i gestió energètica.

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Si en necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment, adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).

Mary Shelley

**FRAN
KEN
STEIN**

jollibre

CARTA 1

Sant Petersburg, 11 de desembre de 17...

A la Sra. Saville, Anglaterra

Benvolguda germana,

Vaig arribar ahir a Sant Petersburg, i m'he proposat com a primera tasca escriure't perquè sàpigues que estic bé i que confio cada cop més en l'èxit d'aquesta aventura que he emprès.

La ciutat es troba molt més al nord que Londres i, mentre en recorro els carrers, noto una freda brisa polar a les galtes que m'enforteix els nervis i m'omple d'alegria. Entens què sento? Aquesta brisa, que ve de les regions on jo pretenc viatjar, m'ofereix una bestreta del glaçat clima que m'hi espera. Inspirada per aquest vent prometedor, la imaginació se'm fa més ardent i vívida. Per més que ho intenti, no puc acceptar la idea que el pol sigui un lloc inhòspit i desolat. Jo sempre me'l represento com una regió plena de bellesa i encant. Margaret, hi brilla sempre el sol, el seu ampli disc tot just frega l'horitzó i hi difon una resplendor perpètua. Allà, segons que diuen els marins que m'han precedit, desapareixen la neu i el gelbre. I, navegant per un mar

tranquil, s'arriba a una terra que supera totes les altres en meravelles. Quina altra cosa es podria esperar d'un indret on regna una llum eterna? Potser allà descobriré els secrets del poder que atrau les agulles de les brúixoles i podré satisfer la meva curiositat visitant una part del món inexplorada. Amb aquests estímuls en tinc prou per vèncer la por del que és desconegut i començar l'expedició amb l'alegria d'un nen que s'embarca amb els seus amics en una travessia pel riu del seu poble. Però, fins i tot si aquestes esperances no es complissin, no pots negar que tota la humanitat m'estarà agraïda si trobo un pas a través del pol que connecti països ara allunyats per mesos de travessia.

Tu saps que he somiat de fer aquest viatge des que era ben menut. La biblioteca del nostre oncle Thomas estava formada únicament per llibres sobre viatges i expedicions. Tot i que no vaig rebre una educació gaire acurada, aquests llibres m'obsessionaven de dia i de nit, i em feien somiar una vida de marí. Vaig renunciar a aquests projectes quan vaig descobrir la literatura, que em va entusiasmar fins al punt que jo mateix vaig fer de poeta durant un any o dos. Saps prou bé les decepcions que vaig patir en aquella època, però, gràcies a l'herència del meu cosí, vaig poder tornar a la meva antiga inclinació i emprendre per fi l'aventura que havia planejat des de petit.

Durant sis anys, m'he preparat a consciència per al que m'espera. Amb el propòsit d'endurir el cos, em vaig enrolar en una tripulació de baleners del mar del Nord. Vaig patir el fred, la gana, la set i la manca de son. De dia treballava més que qualsevol dels meus companys i de nit em dedicava a estudiar matemàtiques, medicina i totes les branques de les ciències físiques que em podien resultar útils per al meu projecte.

Em podria haver passat la vida envoltat de luxe i comoditats, però he triat el camí de la glòria. Així que digues, Margaret, per ventura no em mereixo assolir les fites que m'he proposat? Tant de bo fossis aquí per contestar-me que sí. La meva decisió és ferma i no em falta valor, però les meves esperances fluctuen i de vegades em sento deprimat.

Aquesta és la millor època per viatjar per Rússia. Els trineus volen sobre la neu i el seu moviment és més còmode i agradable, al meu entendre, que el dels millors carruatges anglesos. No fa gaire fred si vas embolcallat amb pells, una vestimenta que ja he adoptat, perquè no és el mateix passejar per la coberta d'un vaixell que anar assegut durant hores i hores arriscant-te que la sang se't congeli a les venes, i no tinc cap interès a jugar-me la vida durant el trajecte des de Sant Petersburg fins a Arkhànguelsk. Partiré cap allà d'aquí a dues o tres setmanes, i la meva intenció és llogar-hi un vaixell tan bon punt hi arribi i contractar tots els mariners necessaris entre els baleners que trobi a la ciutat. No planejo salpar abans del mes de juny... I quan tornaré? Ai, germana, qui sap? Si tinc èxit, podrien passar molts mesos, fins i tot anys, abans que ens tornem a veure. Si no me'n surto... potser no ens tornarem a veure mai més. Així que, per si de cas, m'acomiedo de tu, estimada Margaret. Que el cel et cobreixi de benediccions i tant de bo em protegeixi a mi també per poder expressar-te el meu afecte i gratitud en persona abans o després.

*El teu germà que t'estima,
R. Walton*

MIREU, JA TORNA A SER
AQUÍ AQUELL PAIO.

EL QUE VOL ANAR AL POL?
ESTÀ BEN GUILLAT.

PERÒ HA ACONSEGUIT UN BON
VAIXELL. I HI HA POCA FEINA...

ME N'ANIRÉ AMB ELL.
JA M'HI HE ENROLAT.

PENSES ANAR-HI
AMB ELL?

ETS BOIG.
MORIREU TOTS.

CARTA 2

Arkhangelsk, 28 de març de 17...

A la Sra. Saville, Anglaterra

Que lent que passa el temps aquí, cal adaptar-se a la caiguda lenta de la neu! Tot i així, he fet un pas més en el meu projecte. He llogat un vaixell i estic contractant els meus mariners. Els que ja s'han enrolat semblen homes de fiar i dotats d'un temperament intrèpid.

Però em falta una cosa que no podré trobar, i és que aquí no tinc cap amic, Margaret. Quan m'assalta l'entusiasme per l'èxit que podria assolir, no tinc ningú amb qui compartir la meva alegria. Si m'aclapara el desànim, no tinc qui em reconforti. Puc desfogar-me escrivint, és cert, però és un mitjà massa pobre per comunicar els sentiments. Tant de bo tingués la companyia d'un home amb qui pogués fer amistat, algú culte i intel·ligent, amb gustos similars als meus, perquè aprovés o corregís els meus plans. M'ajudaria a evitar errors... perquè soc massa impulsiu en l'execució dels meus plans i massa impacient davant de les dificultats. Però el problema més gran que tinc és la meva falta

de formació. Amb vint-i-vuit anys tinc menys estudis que molts escolars de quinze. És veritat que he pensat més que ells i que les meves visions són més àmplies i ambicioses, però requereixen «polir-se», i m'aniria molt bé tenir un amic que no em menyspreés per excés de romanticisme i que m'apreciés prou per intentar regular el meu tarannà. Bé, són queixes inútils, perquè, com és lògic, no trobaré cap amic en ple oceà i tampoc aquí, a Arkhànguelsk, entre comerciants i mariners. Tot i que això no vol dir que no hi hagi en aquest ambient persones amb sentiments. El meu lloctinent, per exemple, és un anglès de valor i iniciativa admirables. Desitja de tot cor progressar en la seva carrera. Tot i els seus prejudicis nacionals i professionals i de no haver pogut tenir una bona educació per llimar-los, reuneix algunes de les virtuts més nobles de la humanitat. El vaig conèixer a bord d'un balener i, en trobar-me'l en aquesta ciutat i sense feina, no em va costar gaire de convèncer-lo perquè s'unís al meu projecte. És un home de gran disposició i destaca per l'amabilitat de les seves maneres. Això, unit al seu valor i a la seva generositat, és el que em va animar a contractar-lo. Després d'haver passat els meus millors anys sota la teva tutela, germana, és lògic que em desagradi la brutalitat habitual entre els mariners. No em sembla necessària, i quan sento algun marí que es fa respectar sense recórrer-hi intentos de seguida contractar-ne els serveis. La història d'aquest home em va arribar d'una manera una mica romàntica, a través d'una dama que li deu la felicitat. Fa uns anys es va enamorar d'una jove russa i, com que havia aplegat una fortuna considerable, el pare de la noia va acceptar el compromís. Però, abans que la cerimònia se celebrés, ella li va confessar entre llàgrimes que estimava un home

pobre i que el seu pare no li permetria mai casar-s'hi. El meu generós amic va tranquil·litzar la dama i, després d'informar-se sobre el nom del seu enamorat, va posar al seu nom la granja que havia comprat per establir-s'hi ell amb la seva futura esposa. També li va donar diners perquè adquirís bestiar. Després, ell mateix va demanar al pare de la noia que aprovés la unió d'aquell home amb la seva filla. «Quin individu tan noble!», deus pensar. Ho és, però no té cap cultura. Sempre està callat i sembla abstret en una indiferència ignorant que fa impossible que hi sentis simpatia o interès.

No et pensis que, malgrat les meves queixes, estic dubtant dels meus plans. No han canviat gens ni mica i, quan la climatologia ho permeti, emprendre la travessia. L'hivern ha estat terriblement sever, però la primavera s'anuncia prometedora i s'ha avançat respecte a altres anys, així que és possible que emprengui el viatge abans que no havia previst. De totes maneres, no em precipitaré. Em coneixes prou per confiar en la meva prudència quan està en joc la vida d'altres persones.

No et puc descriure les meves sensacions davant la imminent aventura que emprendre. És impossible expressar l'ansietat tremolosa, entre agradable i atemorida, que m'envaeix enmig dels meus preparatius. I sento que hi ha alguna cosa al meu interior que no arribo a comprendre. Soc un home pràctic i perseverant a l'hora d'encarar la feina i les dificultats, però, alhora, una certa creença en el que és meravellós s'ententeix en tots els meus projectes, una urgència per sortir dels camins fressats, per endinsar-me en els mars salvatges i les regions inexplorades que em proposo estudiar. I em pregunto si, després

de travessar aquests immensos oceans, trobaré una ruta de tornada i tornaré a veure't. No goso esperar un èxit com aquest, però tampoc suporto pensar en l'opció del fracàs. De moment, segueix escrivint-me sempre que en tinguis ocasió. És possible que les teves cartes m'arribin just quan les necessiti més per aixecar-me l'ànim. T'estimo entranyablement. Recorda'm amb afecte si no tornes a saber de mi.

*El teu germà que t'estima,
Robert Walton*

CARTA 3

7 de juliol de 17...

A la Sra. Saville, Anglaterra

Benvolguda germana,

T'escric aquestes poques línies a correuita per dir-te que estic bé... i que la meva travessia ha començat. Aquesta carta arribarà a Anglaterra a través d'un comerciant que s'hi dirigeix des d'Arkhànguelsk. Jo, en canvi, segurament no tornaré a la meua terra natal durant uns quants anys. Tot i així, estic animat. Els meus homes són valents i decidits, i no sembla que flauegin en veure les làmines de gel flotant amb què ens creuem i que anuncien els perills que ens esperen. Hem aconseguit ja una latitud molt alta, però estem en ple estiu. Encara que no fa tanta calor com a Anglaterra, els vents del sud, que ens empenyen cap a aquestes costes a què tant desitjo arribar, temperen l'ambient i el tornen gairebé agradable.

Fins ara no hem patit cap incident digne d'esment. Un parell de tempestes i alguna petita inundació són accidents habituals a bord

d'un vaixell i no val la pena ressenyar-los. Estaria ben content si no ens passés res més greu durant la travessia.

Adeu, estimada Margaret. Pots estar segura que, tant per tu com per mi mateix, no correré riscos innecessaris. Em mantindré tranquil, perseverant i prudent.

Però els meus esforços HAN DE donar fruit. Per què no hauria de triomfar? Ja que he arribat fins aquí a través dels mars deserts i les estrelles han estat testimonis del meu èxit, per què m'hauria d'aturar? No s'ha d'interposar res en el camí d'un home voluntariós i decidit a aconseguir els seus objectius.

Un cop més, m'he deixat endur per l'entusiasme en aquestes darreres línies. Però he d'acabar. Que els cels beneixin la meva adorada germana!

R. W.

PER FI S'ALÇA
LA BOIRA.

PERÒ ÉS GAIREBÉ PITJOR.
MIRA TOT AQUEST GLAÇ...

ESTEM ATRAPATS.

UN MOMENT...
QUÈ ÉS AIXÒ?

SEMBLA UN TRINEU. COM DEU
HAVER ARRIBAT FINS AQUÍ?

CAPITÀ WALTON,
MIREU!

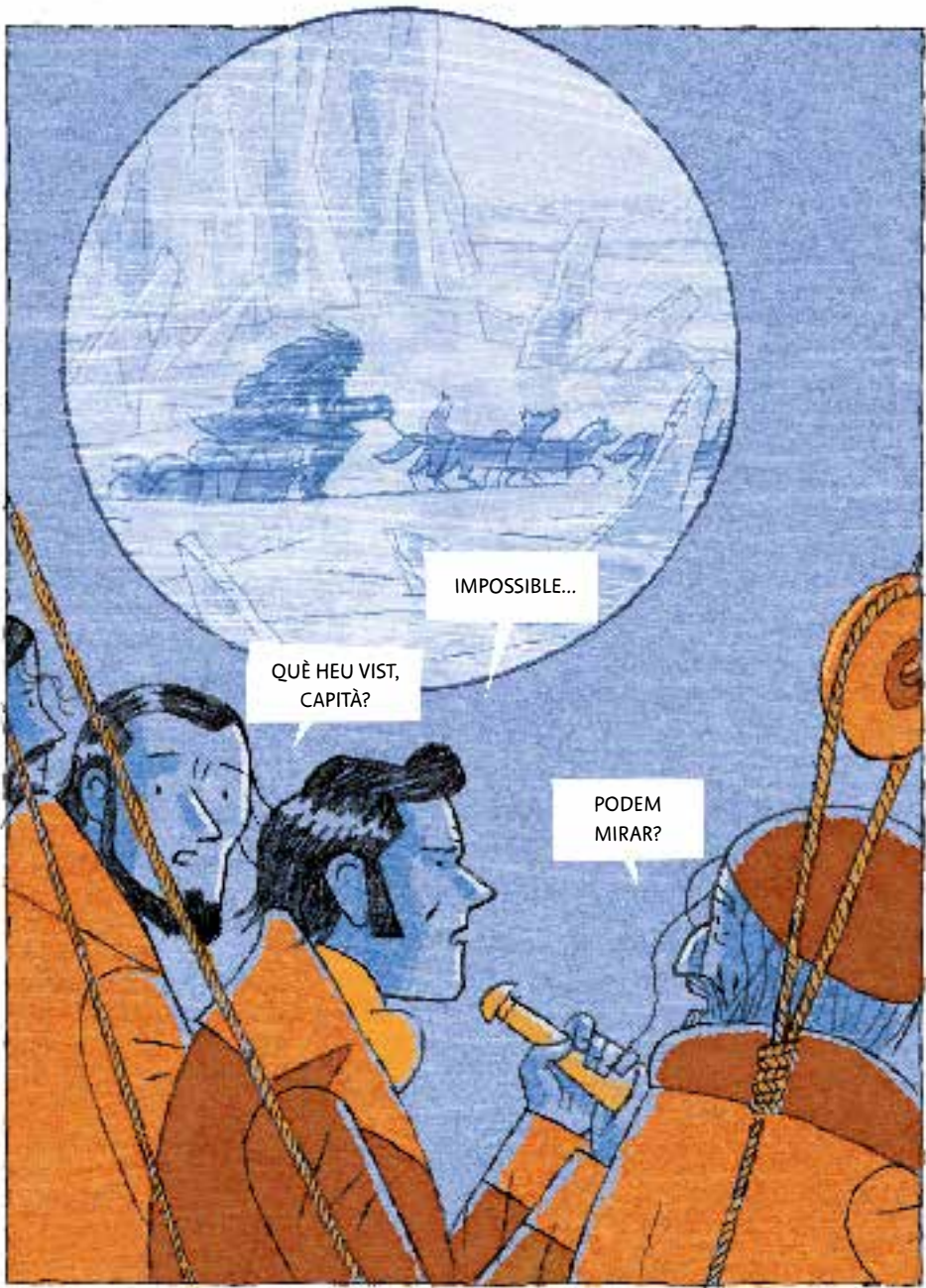

ON?

ALLÀ...

QUE ESTRANY. A VEURE
SI HO PUC ENFOCAR...

IMPOSSIBLE...

QUÊ HEU VIST,
CAPITÃ?

PODEM
MIRAR?

AFANYEU-VOS.
S'ALLUNYA MOLT
DE PRESSA...

HA DESAPAREGUT.

QUÈ DIANTRE ERA?

CARTA 4

A la Sra. Saville, Anglaterra

5 d'agost de 17...

Ens ha passat un incident tan estrany que no puc deixar d'explicar-te'l, encara que és molt probable que ens vegem abans que aquests papers arribin a les teves mans.

Dilluns passat (31 de juliol) estàvem gairebé completament envoltats de gel i el vaixell amb prou feines tenia espai per surar. La situació era força perillosa, especialment quan se'ns va tirar al damunt una espessa boira.

Cap a les dues, la boira es va dissipar i vam poder veure les immenses planes de glaç que s'estenien al nostre voltant. Alguns dels meus companys van començar a murmurar, i a mi també em van assaltar pensaments inquietants, però en aquell moment vam veure una cosa tan estranya que ens vam oblidar de la nostra arriscada situació. Vam distingir un carruatge unit a un trineu i estirat per gossos que s'adreçava cap al nord, a una distància de mitja milla. Al trineu anava asseguda una criatura amb aspecte humà, però d'una

alçada gegant. Vam observar el ràpid avenç del viatger amb les ulleres de llarga vista, fins que es va perdre entre els llunyans relleus del gel. Aquella aparició ens va esglaiar. Érem a centenars de milles de qualsevol terra coneguda, però la presència d'aquell ésser ens va fer suposar que potser no ens havíem allunyat de la civilització tant com creïem.

Unes dues hores després de l'incident, abans de fer-se fosc, el gel es va trencar i va alliberar el nostre vaixell, però vam decidir romandre immòbils fins al matí, per no córrer el risc de xocar amb les masses congelades que encara flotaven al nostre voltant. Jo vaig aprofitar aquelles hores per descansar.

Tanmateix, quan va clarejar, vaig pujar a la coberta i em vaig trobar tots els mariners repenjats en una de les baranes, parlant, pel que sembla, amb algú que era al mar. De fet, un trineu semblant al que havíem vist la tarda anterior havia flotat cap a nosaltres durant la nit sobre un illot de gel. Només un dels gossos continuava viu, però dins del trineu hi havia un home i els meus companys intentaven convèncer-lo que pugés al nostre vaixell.

—Aquí hi ha el nostre capità —va dir el meu lloctinent en veure'm— i no permetrà que moriu al mar.

El desconegut es va dirigir a mi en anglès, encara que amb accent estranger.

—Abans que pugui al vaixell, tindrieu l'amabilitat de dir-me cap a on us dirigiu? —va preguntar.

Pots imaginar-te la meva sorpresa en sentir aquella pregunta als llavis d'un home en una situació tan desesperada. Li vaig contestar

que ens dirigíem cap al pol nord en un viatge d'exploració científica. En sentir aquella resposta, va acceptar pujar a bord.

Hauries d'haver vist en quin estat es trobava, Margaret. Tenia els membres gairebé congelats i el cos consumit pel cansament i el patiment. Vam intentar portar-lo a la cabina, però, quan es va allunyar de l'aire fresc, es va desmaiar. El vam tornar a la coberta i el vam reanimar fregant-lo amb brandi i obligant-lo a beure'n un glop. Quan va tornar en si el vam abrigar amb mantes i el vam asseure al costat de la llar de foc de la cuina. A poc a poc es va anar refent i va prendre una mica de sopa, que li va fer molt de bé.

Van passar dos dies fins que va aconseguir articular una paraula, i jo començava a témer que les seves dissorts li haguessin afectat el seny. Quan va millorar una mica vaig fer que l'instal·lessin a la meua cabina i el vaig atendre tan bé com vaig poder. Mai no he vist un home més estrany: els ulls traslluien gairebé sempre una expressió salvatge, fins i tot de bogeria, però, cada vegada que algú s'hi mostrava amable, el seu rostre s'il·luminava amb una expressió de dolçor i benvolença incomparables. El seu estat d'ànim habitual, però, era una malenconia desesperada i de vegades li grinyolaven les dents com si no pogués suportar el pes de les penes que l'oprimien.

Quan es va anar refent em va costar mantenir-ne els meus homes allunyats, ja que desitjaven fer-li mil preguntes, però jo no volia que el turmentessin amb la seva curiositat en l'estat en què es trobava. Tot i això, un dia el meu lloctinent li va preguntar com havia arribat tan lluny en un vehicle tan estrany.

La cara se li va enfosquir i va contestar:

—Vaig venir a buscar algú que havia fugit de mi.

—I l'home que perseguia viatjava igual que vós?

—Sí.

—Aleshores crec que l'hem vist, perquè el dia abans de rescatar-vos vam veure un trineu arrossegat per gossos que travessava el gel a tota velocitat.

Allò va interessar vivament el desconegut, que va començar a fer preguntes sobre la ruta d'aquell «dimoni», com ell en deia. Més tard, quan va estar tot sol amb mi, em va dir:

—Segurament dec haver despertat la vostra curiositat, igual que la d'aquesta bona gent. Però sou massa considerat per interrogar-me.

—Per descomptat. Seria inhumà per part meva importunar-vos amb les meves preguntes en l'estat en què us trobeu.

—Però, tot i així, m'heu rescatat i m'heu retornat la vida.

Poc després, em va preguntar si pensava que el trencament del gel devia haver destruït l'altre trineu. Li vaig contestar que no ho podia saber, ja que el gel s'havia trencat cap a la mitjanit, i per això el viatger podria haver tingut temps d'arribar a un lloc segur abans. Aquella resposta va semblar infondre-li noves forces i va manifestar el desig de pujar a la coberta per vigilar, per si el trineu reapareixia. Em va costar convèncer-lo que s'havia de quedar a la cabina, ja que encara estava massa feble per suportar les dures condicions de l'exterior. Vaig haver de prometre-li que algú vigilaria per ell i que l'avisaria a l'instant si albirava aquell objecte estrany.

A poc a poc, el desconegut ha anat millorant la salut, però és molt silenciós i sembla incòmode quan se li acosta algú que no sigui jo. Tot

i així, les seves maneres són tan agradables i conciliadores que tots els mariners s'hi interessien, encara que amb prou feines hi hagin parlat. Per part meua, començo a apreciar-lo com un germà i el seu profund dolor m'omple de compassió. Deu haver estat una ànima noble en els bons temps si fins i tot en la desgràcia es mostra tan amigable. En una de les meves cartes, estimada Margaret, et vaig dir que no trobaria amics al mig de l'oceà. Doncs ja ho veus, he trobat un home que, si no estigués trencat pel patiment, tindria totes les qualitats per guanyar-se la meua amistat.

Penso continuar aquest diari amb anotacions sobre el desconegut, per anar consignant totes les novetats que es produeixen.

13 d'agost de 17...

El meu afecte pel meu convidat creix de dia en dia. Desperta en mi una immensa admiració i, alhora, una profunda llàstima. És amable, savi i tan culte que, quan parla, les seves paraules semblen triades amb molta cura, encara que flueixen amb una rapidesa i una eloqüència inigualables. Ara està molt refet de la seva malaltia i es passa el dia a la coberta, buscant amb la mirada aquell trineu que perseguia. Tot i la seva infelicitat, no està tan abstret en la seva desgràcia per no parar atenció als projectes dels altres. Sovint hi he conversat sobre els meus i ell ha escoltat amb atenció els detalls de l'empresa. Deixant-me arrossegar per la meua simpatia cap a ell, en un moment donat vaig arribar a confessar-li el que significa aquesta aventura per a mi i com sacrificaria amb gust la meua fortuna, les meves esperances i fins i tot la meua vida per tal de triomfar-hi. La vida d'un home no em sembla

res en comparació del coneixement que busco i del poder que assoliria la humanitat si els meus plans sortissin com jo vull.

Quan li vaig exposar aquests arguments, una tristesa ombrívola li va cobrir el rostre i els ulls se li van omplir de llàgrimes.

—Malaurat! —va exclamar amb la veu trencada—. Patiu la mateixa bogeria que jo? Heu tastat també el licor embriagador de l'ambició? Doncs escolteu-me. Deixeu que us expliqui la meva història, a veure si aconseguixo apartar aquest amarg verí dels vostres llavis.

Les seves paraules van suscitar en mi una curiositat intensa, però l'agitació que li va produir aquell episodi el va deixar sense forces per continuar la conversa. No obstant això, em va prometre que, a partir de l'endemà, m'aniria explicant les seves dissorts en les estones que hi compartís. Li vaig donar les gràcies i vaig decidir que cada nit, després d'escoltar el seu relat, aniria posant per escrit tot el que m'expliqués i relatant-ho en primera persona, de la manera més fidel possible, com si fos un diari. Així ho he fet des de llavors i crec que les pàgines resultants et proporcionaran una lectura entretinguda. Tanmateix, per a mi, que en conec el personatge principal, és molt més que això. Ja m'imagino l'interès i la compassió amb què rellegiré aquestes pàgines algun dia...

Algunes de les seves aventures et semblaran estranyes i inconcebibles. Aviat descobriràs que la tempesta que ha acabat fent naufragar un vaixell tan noble devia ser aterridora... Però és hora que jo em quedi mut i cedeixi la paraula al seu protagonista.

CAPÍTOL 1

oc natural de Ginebra i la meva família és una de les més distingides de la ciutat. Els meus avantpassats van ser síndics i consellers, i el pare havia exercit diversos càrrecs municipals. Era un home respectat per la seva integritat i dedicació a la feina. El seu afany en els afers públics li va impedir contraure matrimoni quan era jove, i ja en els anys de maduresa va decidir casar-se i formar una família.

Com que les circumstàncies del casament diuen molt sobre el seu tarannà, no puc deixar de relatar-les. Un dels seus millors amics era un comerciant molt pròsper que, a causa d'un encadenament de desgràcies, va acabar abocat a la pobresa. Aquest home, que es deia Beaufort, tenia un caràcter orgullós i no suportava la idea de viure pobrament a la mateixa terra on abans se'l coneixia pel rang i la magnificència. Per això, després de pagar els deutes, es va retirar amb la seva filla a la ciutat de Lucerna per suportar l'infortuni que patia entre desconeguts.

El pare estimava molt en Beaufort i li va doldre que es retirés en aquelles dissortades circumstàncies. Tan aviat com va poder, va començar a fer indagacions per trobar-lo, amb l'esperança que el permetés ajudar-lo a refer la vida. Tot i això, en Beaufort havia pres mesures per evitar que el trobessin, per la qual cosa el pare va trigar deu mesos a saber on vivia. Quan per fi el va trobar i el va anar a visitar, només hi va veure misèria i desesperació. Aclaparat per les dificultats, havia caigut malalt, cosa que li havia impedit buscar feina per cobrir les despeses del dia a dia, que a poc a poc li havien anat minvant els escassos estalvis. La seva filla s'ocupava d'atendre'l, però patia en veure que els fons de què depenien s'esgotaven de dia en dia. Per sort, Caroline Beaufort tenia una gran fortalesa d'esperit i prou valor per superar l'adversitat. Va aconseguir algunes petites feines: feia treballs de palla trenada i altres tasques amb què obtenia prou per anar cobrint les necessitats de tots dos.

Així van passar uns quants mesos. El seu pare va empitjorar i ella cada vegada li havia de dedicar més temps, per la qual cosa els ingressos van disminuir. Al cap de deu mesos, el pare se li va morir als braços, deixant-la òrfena i sense res. Quan el pare va arribar, se la va trobar plorant de genolls davant del fèretre d'en Beaufort. Després de l'enterrament del seu amic, la va portar a Ginebra i la va situar sota la protecció d'una parenta seva. Al cap de dos anys es van casar.

Hi havia una diferència d'edat considerable entre els meus pares, però això precisament feia augmentar l'afecte que els unia.

El pare admirava les qualitats de la mare i es va proposar de compensar-la per les dificultats que havia passat protegint-la i envoltant-la de comoditats i atencions. La salut de la mare s'havia ressentit durant l'estada a Lucerna, per la qual cosa, després del casament, el pare, que ja havia abandonat tots els càrrecs públics, se la va emportar a l'agradable clima d'Itàlia, amb l'esperança que aquell nou entorn l'ajudés a refer-se.

Després d'Itàlia van visitar Alemanya i França. Jo, el primogènit, vaig néixer a Nàpols i els vaig acompanyar de petit en tots els seus viatges. Durant molts anys vaig ser-ne l'únic fill. Els meus primers records són els somriures del pare i les tendres carícies de la mare. Jo era el seu tresor, el seu nen, la innocent i fràgil criatura que el cel els havia concedit i que en depenia en tot per conquerir la seva futura felicitat. Conscients de la responsabilitat d'aquella tasca, van maldar per inculcar-me paciència, empatia i autocontrol. Durant molts anys em van dedicar tot el temps.

La mare desitjava ferventment tenir una filla, però no havia aconseguit tornar-se a quedar embarassada. Quan jo tenia cinc anys, durant unes vacances a Itàlia, vam passar una setmana a la vora del llac de Como. El seu tarannà generós els feia interessar-se sovint per les granges més pobres. La mare necessitava convertir-se en l'àngel de la guarda dels afligits, ja que recordava com havia patit ella mateixa abans de rebre ajuda.

En una de les seves passejades van descobrir una cabana miserable al voltant de la qual pul·lulaven diversos nens mig nus. Un dia, la mare i jo vam visitar aquella cofurna.

TOTS, MENYS LA
NENA ROSSA.

ES DIU ELIZABETH. ÉS FILLA D'UN NOBLE
DE MILÀ. LA SEVA MARE VA MORIR...

**SORTIU A
JUGAR, NENS!**

QUAN LA VAM ADOPTAR,
NO ÉREM TAN POBRES
COM ARA.

AMB PROU FEINES ENS
PODEM ALIMENTAR.
ÉS MOLT DUR...

DEIXEU QUE M'ENDUGUI L'ELIZABETH.
SERÀ UNA BOCA MENYS PER ALIMENTAR.

TINDRÀ TOT EL QUE NECESSITI.
FEU-HO PER ELLA.

PER A MI ÉS COM UNA FILLA...

PERÒ TENIU RAÓ. LA
CUIDAREU MILLOR.

SOU A LA CASA DEL LLAC, OI?
DONEU-ME UNS DIES PER
PREPARAR-LA.

QUAN ESTIGUI A
PUNT, US LA PORTARÉ.

La vigília de l'arribada de l'Elizabeth a casa nostra, la mare va dir en to juganer:

—Tinc un preciós regal per al meu Víctor. Demà l'hi donaré.

L'endemà al matí, em va presentar l'Elizabeth com el regal que m'havia promès. Jo, amb la serietat dels nens, vaig interpretar-ne literalment les paraules i vaig creure que l'Elizabeth era meva. Meva per protegir-la, cuidar-la i acaronar-la... Per això, els elogis cap a ella jo els rebia com si fossin adreçats a mi.

A la família acostumem a tractar-nos com si fóssim cosins... En realitat, no existia cap expressió per descriure la relació que m'hi unia: era més que una germana, ja que fins a la mort només seria meva, meva i de ningú més.

